

WIJKKRANT AMERSFOORT-ZUID

Krant Vermeer-, Berg- en Leusderkwartier, editie zomer 2012

Van Wijkbeheerteam naar Stichting Bewonersinitiatieven Amersfoort Zuid

Het Wijkbeheerteam heeft sinds maart een nieuwe naam: Stichting Bewonersinitiatieven Amersfoort Zuid. Een hele mond vol, maar deze naam beschrijft wel meer wat wij doen. Namelijk het ondersteunen van bewonersinitiatieven van de wijken Vermeer-, Berg- en Leusderkwartier.

Ellen, Peter en Marije ondertekenen de oprichtingsacte

Niet alleen onze naam is veranderd, maar we zijn ook een stichting geworden. Een aantal leden van ons team is hier het afgelopen jaar druk mee bezig geweest. Bij deze bedankt voor jullie inzet!

Bezuinigingen

Helaas treffen de bezuinigingen van de gemeente ook onze organisatie. Ons budget is gehalveerd en werkzaamheden die voorheen door de gemeente en Stichting Welzijn Amersfoort werden uitgevoerd, liggen nu bij ons op het bord. Momenteel zijn we bezig met het uitzoeken welke nieuwe (financiële) mogelijkheden de voortgang als stichting ons kan bieden. Want de aanvragen voor het buurtbudget zijn de afgelopen maanden weer binnengestroomd. Gelukkig, want dat betekent dat de bewoners van het Vermeer-, Berg- en Leusderkwartier zoals altijd bezig zijn om samen activiteiten te organiseren en de woonkwaliteit te verbeteren. Een kleiner budget heeft ook gevolgen voor de wijkkrant. In 2012 zullen we twee dunneren wijkkranten uitbrengen. De andere artikelen zijn dan op de website te vinden. Minder budget houdt ons niet tegen in ons enthousi-

asme. Er is een nieuwe werkgroep in het leven geroepen, namelijk de werkgroep Veiligheid. Deze werkgroep gaat zich actief inzetten voor de verhoging van de veiligheid en leefbaarheid van onze wijken. Hoe dit vorm krijgt, kunt u lezen op onze website.

Nieuwe voorzitter

Tenslotte wil ik u graag nog informeren over de bemensing van onze stichting. Naar aanleiding van de oproep in de laatste wijkkrant, hebben zich enkele nieuwe enthousiaste bewoners aangemeld. Een daarvan ben ik zelf. Mijn naam is Ellen Molenaar. Ik ben 40 jaar en woon samen met mijn gezin in het Bergkwartier. Vanaf begin van dit jaar ben ik de nieuwe voorzitter. De eerste maanden ben ik ingewerkt door Alie van der Wal. Zij heeft de afgelopen 9 maanden tijdelijk de rol als voorzitter waargenomen. Bij deze wil ik Alie namens iedereen van harte bedanken voor haar inzet als voorzitter. Gelukkig blijft ze als actieve bewoner betrokken bij de stichting. Alie, dank je wel!

Ellen Molenaar
Voorzitter Stichting Bewonersinitiatieven Amersfoort

Digitale wijkkrant

Vanwege de bezuinigingen is de kans groot dat de wijkkrant volgend jaar niet meer gedrukt wordt en alleen in digitale vorm zal verschijnen. Vandaar dat we nogmaals oproepen uw emailadres door te geven via redactie@amersfoortzuid.nl.

Op de website zijn nu diverse andere artikelen voor deze wijkkrant al digitaal te vinden, waaronder een artikel over veiligheid in de wijk, een verdere uitleg over de nieuwe stichting en de besteding van het buurtbudget.

Wijkcentrum De Driehoek wacht sluiting en ontslagronde

Hij heeft er geen goed woord voor over. De 62-jarige wijkcentrumbeheerder van De Driehoek. Martin Notten ziet de sluiting van bijna alle wijkcentra in Amersfoort dan ook met lede ogen aan. "En over vier jaar draaien ze alles weer terug, zou me niets verbazen," zegt hij. Net als vele andere collega's wordt hij ook ontslagen. Per 1 juli dit jaar. "Voor mij is het niet zo'n hele grote ramp, want ik ga over drie jaar met pensioen, na 35 jaar voor de Stichting Welzijn Amersfoort te hebben gewerkt. Maar als je een jaar of veertig bent, kom je niet zo gemakkelijk meer aan de bak. Het liefst was ik nog een paar jaar doorgedaan."

In juli 2013 gaat de deur in het wijkcentrum aan de Woestijgerweg op slot. En moeten de vele activiteiten een andere plek zoeken. Wat volgens Notten niet iedereen gaat lukken. "We hebben hier elke dag mensen over de vloer voor yoga, fitness, kleding maken, inloopochtenden, activiteiten voor mensen met een psychische beperking en ouderen, toneel, linedancing, celloles, bingo, vergaderingen, cursussen en informatiebijeenkomsten. Daarbij wordt hier al meer dan tien jaar de Indonesische verdedigingssport Pencat Silat gegeven. Dat verdwijnt dus allemaal."

Ook jongerenwerker Mourad Akachar moet met zijn werk stoppen. Vier dagen per week begeleidt hij jongerenactiviteiten in het wijkcentrum. "Die jongeren kunnen dus straks nergens meer terecht en gaan dan de straat op," voorspelt de beheerder. Het is een bezuiniging die op den duur alleen maar geld kost in plaats dat het iets oplevert, vindt hij. "Zulke beslissingen worden altijd genomen door mensen die niet afhankelijk zijn van een plek als deze en

het financieel goed hebben. Ze denken alleen aan zichzelf, bekijken het van een afstandje en denken: 'het zal mij een rotzorg zijn'."

Bij drie andere centra, Het Middelpunt in Zielhorst, Het Klokhuis in Schuilenburg en De Boerderij in Nieuwland, worden door middel van burgerinitiatieven pogingen ondernomen om de deuren open te houden. "Dat gebeurt hier nog niet. Dat moet namelijk wel vanuit de buurtbewoners komen. De jeugd is nu bezig met handtekeningacties met een petitie waarin gevraagd wordt of ze toch in het gebouw mogen blijven, totdat er een andere bestemming voor gevonden is. Misschien komt het ROC erin. Of wordt het afgebroken. Ik weet het niet."

Ondanks de komende ontslagronde voor de dertien beroepskrachten van De Driehoek is de sfeer toch goed, constateert Notten. "Wij zorgen goed voor elkaar en houden de moed erin. Wij laten ons niet klein krijgen."

Bert Vos

Klein Zwitserland

Klein Zwitserland is de naam van het heuvelachtige kleine bosgebied, ingeklemd tussen de Utrechtseweg, Hugo de Grootlaan, Genestetlaan en Surinamelaan. Het is deel van Bosgebied Berg, dat verder nog het gebied van de Stichtse Rotonde, Prins Frederiklaan en het Belgenmonument omvat. Wie de naam Klein Zwitserland heeft bedacht is niet bekend, maar toepasselijk is hij wel, met het heuvelachtig karakter van het bos en de steile aangrenzende Hugo de Grootlaan, die dankbaar gebruikt wordt door fanatieke wielrenners.

Het reliëf in Bosgebied Berg is onderdeel van de stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug, ontstaan in de voorlaatste IJstijd (200.000-125.000 voor Chr.), toen gletsjertongen vanuit het noorden het land binnendrongen en de aarde omhoog stuwden. Intussen zijn de heuvels een heel stuk afgesleten, maar toch ligt de Amersfoortse Berg nog 42,5 meter boven NAP.

Begin 20e eeuw had je hier nog een prachtig uitzicht over het omliggende land helemaal tot aan de Zuiderzee. Het parkgedeelte van Klein Zwitserland is namelijk pas rond 1920-1930 aangelegd, met rondslingerende paadjes en houten bruggetjes geïnspireerd op de romantische Engelse Landschapsstijl. Waarom het destijds is aangelegd, is niet bekend. Mogelijk als werkverschaffingsproject of om te dienen als tuin bij het Bergpaviljoen. Daarnaast was Klein Zwitserland tot in de 20e eeuw belangrijk als onderdeel van de uitgebreide eikenhakhoutbossen (eikenspaartelgenbossen) rond Amersfoort. Sporen hiervan zie je nu nog terug in de oude meerstammige eikenbomen en de opbouw van het bos.

Uitzicht vanaf de Galgenberg in de richting van de Kapelweg rond 1935

Een groot deel van Klein Zwitserland is grondwaterwinningsgebied. Bovenop de heuvel werd in 1912 een watertoren gebouwd, die vanaf 1955 in gebruik is. De gemeente Amersfoort wilde voor de watervoorziening niet meer afhankelijk zijn van Zeist. Omdat de toren bovenop een heuvel staat, wordt er zo een natuurlijke druk op het leidingnet gezet. Daarom kon de toren vrij strak (zonder verdikt bovendeel) en laag ontworpen worden. Hij is 19 meter hoog met een inhoud van 700.000 liter.

Opgavingen hebben in dit gebied resten van nederzettingen en prehistorische grafheuvels blootgelegd. Waarschijnlijk ligt ook de watertoren op een prehistorische grafheuvel. Tussen de watertoren en het voormalige Bergpaviljoen ligt de Galgenberg of Zeven Boompjes. Hier werden van de 16e tot 19e eeuw de lijken van geëxecuteerde mensen aan een galg tentoongesteld, zichtbaar voor iedereen die langs de Utrechtseweg de stad binnenkwam. De executies zelf werden voltrokken in de stad. Er zijn twee plaatsen waar galgen hebben gestaan. Zeven linden zijn later op deze plek geplant.

Bosgebied Berg is belangrijk voor recreatie en natuur. De gemeente Amersfoort wil het gemengde loofbos er verder ontwikkelen naar een afwisselend parkbos. Dit gebeurt onder andere door dunning en door open plekjes te creëren. Ook is er een paddenpoel gemaakt, waardoor kikkers en padden niet meer de Utrechtseweg hoeven over te steken. De twee doorlopende fietspaden in Klein Zwitserland hebben in 2001 zelfs officieel een straatnaambordje gekregen. Ze zijn vernoemd naar de Bovenwindse eilanden Sint Eustatius en Sint Maarten van de Nederlandse Antillen, in aansluiting op de straatnamen van het gebied Berg-Zuid.

Celesta Lente

Bronnen:

Gemeente Amersfoort - Integraal Beheerplan Bosgebied Berg 2009, Wikipedia, WebsiteArchief Eemland, G.Visscher – Klein Zwitserland ISBN 9080616516

De Zeven Boompjes op de Galgenberg 1927

De Oude Viltfabriek: locatie van de glimlach

“We zijn ons niet bewust geweest dat we zo in de roos schoten. Maar van begin af aan is het kostendekkend en subsidieloos geweest. We zetten tegenover elkaar de stille wereld van de exposities en de beweeglijke wereld van workshops, bedrijfstrainingen, buurtwerk en vergaderingen. En het rijke bedrijfsleven en de arme cultuur en welzijn. Wij zitten precies op het centrum tussen die twee,” aldus Jacques Vink, die samen met partner Ellen Schouten sinds 2006 De Oude Viltfabriek aan de Arnhemseweg runt.

De voormalige viltfabriek biedt ruimte aan activiteiten die liggen op het raakvlak van kunst, cultuur en welzijn en is gevestigd in een karakteristiek pand met een ondernemersgeschiedenis. Gebouwd in 1919 was het pand oorspronkelijk woonhuis en timmerwerkplaats van aannemer Blanken. In 1929 vestigde de Nevima (Nederlandse Vilt Maatschappij NV) zich er met een viltfabriek. En vanaf 1986 zat er plantenzaak Kraan. Als het pand dreigt over te gaan naar een klussenbedrijf, kopen Jacques en Ellen, die het aangebouwde woonhuis bezitten, het in 2005.

Vervolgens begonnen de ideeën te borrelen. Het resultaat is een succesvolle culturele onderneming, die druk bezocht wordt door plaatselijke en landelijke organisaties en particulieren. Exposities, cursussen, de buurtborrel, maar ook vergaderingen van de gemeente en bedrijfstrainingen van uitgeverij Noordhof uit Groningen vinden hier plaats.

Jacques en Ellen ontvangen geen subsidie. Zij doen dit zoals ze zeggen als een ‘fulltime hobby, met ongelooflijk veel uurtjes erin’ en onbetaald, ondersteund door twee vrijwilligers. De winst die wordt behaald met de verhuur aan het bedrijfsleven wordt teruggestopt in de Stichting Oude Viltfabriek, voor het mogelijk maken van minder draagkrachtige activiteiten de exposities en het buurtwerk. Of om de locatie ter beschikking te stellen aan organisaties zoals Cliniclowns.

De oude fabriekshal is nu omgetoverd tot een prachtige grote ruimte met veel licht, glas en een houten vloer. Naast de ‘beweeglijke’ activiteiten zijn hier door het jaar heen tien exposities te zien, met een mix van beeldend werk van kunstenaars in en buiten Amersfoort. Voorwaarde bij het exposeren is dat het werk passend is op deze plek: er moet een zekere rust in zitten. De opening van de exposities vindt altijd plaats tijdens de KunstKijkRoute, met een Eemlandse koffietafel. Daarna zijn ze op afspraak te bezichtigen. Als deze zomer de naastgelegen binnenplaats wordt opgeknapt en verbouwd, wordt ook de Vilttuin een harmonieus deel van de ruimtes.

Nu wijkcentrum De Driehoek gaat sluiten, zijn Jacques en Ellen aan het onderzoeken hoe zij met De Oude Viltfabriek zowel economisch als sociaal wijkverantwoord hun plek in de wijk kunnen blijven innemen. En tegelijk ook trouw kunt blijven aan de eigen formule. Jacques Vink formuleert die kerngedachte als volgt: “elke activiteit in De Oude Viltfabriek moet voldoen aan het motto ‘locatie van de glimlach’. Als je hier bent geweest en een dag, week of jaar erna denk je eraan terug, dat je dan een glimlach krijgt. Omdat je iets gedeeld, gekregen of mee hebt gemaakt, dat in de toekomst een glimlach geeft.”

Site: www.deoudeviltfabriek.nl

Celesta Lente

Te zien op een expositie in De Oude Viltfabriek

Jacques en Ellen voor De Oude Viltfabriek

Colofon

De wijkkrant en de website www.amersfoortzuid.nl zijn uitgaven van bewoners van het Vermeer-, Berg- en Leusderkwartier. De redactie behoudt zich het recht voor kopij te bewerken en/of in te korten of niet te plaatsen. Redactie: Alie van der Wal, Bert Vos, Celesta Lente, Esther Scheltens, Gert van de Weerd, Lineke van Hall

Vormgeving: Lineke van Hall. Druk: Dunnebieb Print BV. Oplage: 11.000.

Heeft u iets te melden dat leuk of interessant is voor de wijk, neem dan contact op met de redactie: redactie@amersfoortzuid.nl.

www.amersfoortzuid.nl